

Knjižne novosti v domoznanski zbirki škofjeloške knjižnice

V letu 2021 je domoznansko zbirko v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka obogatilo osemindeset različnih del.

Kralj Okorn, Anja

Kačalinka Čalapinka išče prijatelja : otroška jogijska pravljica

Škofja Loka : samozaložba, 2021, 27 str.

Knjiga Anje Kralj Okorn je pristrčna jogijska pravljica o prepoznavanju čustev, osamljenosti in iskanju prijateljev, o sprejemanju sebe in drugih. Glavna junakinja je mala kača Kačalinka, pici-mici klopotača, ki je zaradi ljubezni do palačink dobila nadimek Čalapinka. Čeprav si včasih zaželi miru in tišine, da lahko dolge ure v samoti zadovoljno počiva nekje v naravi, v svojem otroškem srcu začuti osamljenost. Zato se odloči poiskati prijatelja. Na potovanju spozna različne živali, a prijatelja ni tako lahko najti. Sploh, če se pretvarjaš, da si drugačen, kot si v resnici.

Kačalinka Čalapinka ni samo ljubka otroška pravljica z barvitimi ilustracijami Tamare Šenk, je tudi interaktivna pravljica, ki mladega poslušalca z vmesnimi vprašanji spodbuja k razmišljanju, usmerja in pogloblja njegovo doživljanje. Poleg tega je slikanica tudi jogijska pravljica, ki spodbuja k gibanju, saj vabi k posnemanju različnih živali in s tem k izvedbi različnih preprostih in otroku prilagojenih jogijskih položajev, tako imenovanih *asan*. Zato je knjiga več kot

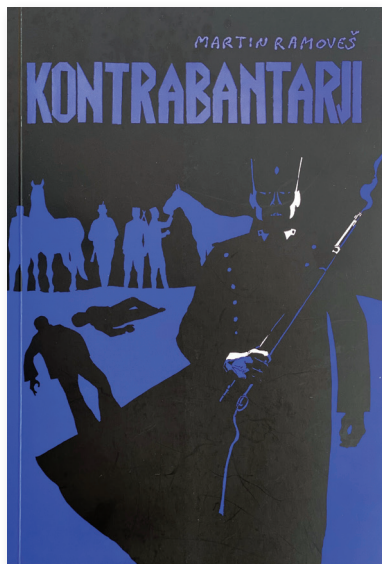
primerna tudi kot predloga k izvedbi pravljичne joge, vadbe za otroke, s pomočjo katere otrok na igriv način spozna elemente joge, s katerimi rasteza in krepi svoje telo, se zave dihanja, spozna pomirjajoč učinek upočasnitve in poglobitve diha, poleg tega pa vzpostavi ljubeč in nenasilen odnos do sebe, svojega telesa, sveta in soljudi.

Knjigi je priložena knjižica ogrevalnih vaj in asan, ki so prikazane v enakem zaporedju kot v zgodbi. Poleg ilustracij so napotki, kako posamezno vajo izvedemo in čemu je namenjena. Za piko na i pa je knjigi priložen še recept za Čalapinkine slastne palačinke.

Ramoveš, Martin ; Ramoveš, Janez

Kontrabantarji

Ljubljana : Forum, 2021, 55 str.

Stripovski album *Kontrabantarji* je nastal v sodelovanju med Martinom Ramovešom, striparjem in kantavtorjem, ter Janezem Ramovešom, njegovim očetom – pesnikom. Stripi Martina Ramoveša so avtorsko prepoznavni, saj v njih vlada temačna atmosfera ekspresivne črno-bele risbe, ki jo zasledimo že v njegovih predhodnih stripih *Nesojeni kavboji* (2014), *Astronomi* (2017) in *Rob : zbadljivi poet v stripu in glasbi* (2019). Janez Ramoveš je pesnik, njegova poezija, pisana povečini v poljanskem narečju, obravnava življenjsko pomembne teme, pogosto temačne – revščino, žalost, samoto, trpljenje, nasilje in smrt. Tudi zgodba o kontrabantarjih, postavljena v Poljansko dolino, kjer je v 30. letih 20. stoletja cvetel posel tihotapstva, vsebuje elemente tragike; junaki so žrtve nesrečnih usod, ne manjka pa niti napetih nočnih prizorov in akcij.

Poleg tega temelji na resničnem zgodovinskem dogajanju, saj se je globoko v Poljansko dolino zajedla rapalska meja, preko katere so kontrabantarji, kot so pravili tihotapcem, tihotapili sladkor, kavo, jajca, vžigalice, les, saharin, celo konje. Marsikdo je bil zaradi vsesplošne krize, ki je privedla v dolgove in propad, prisiljen v to tvegano početje, ki je lahko prineslo bogat dobiček, nemalokrat pa se je končalo s smrtjo.

Takšna usoda je doletela tudi glavnega junaka stripa, ki je zasnovan na resnični osebi, o čemer pričajo priložene fotografije. Zgodba in risba odstirata tudi takratni način življenja, od vaških običajev, ko je prav gotovo zaradi simbolike vključeno praznovanje velike noči, do pijančevanja, igranja kart ter vsakdanjega boja preprostega človeka, da preživi.

Jadralni klub Loka Timing, Škofja loka : 2001–2021

Škofja Loka : Jadralni klub Loka Timing, 2021, 196 str.

V zborniku so na 196 straneh zbrane številne zanimivosti Jadralnega kluba Loka Timing, ki je v letu 2021 praznoval 20 let obstoja. V njem se aktualni predsednik Marko Murn in nekdanji predsedniki sprva Jadralne sekcije kluba Loka Timing, ki je kasneje postala Jadralni klub Loka Timing, spominjajo, kako se je vse skupaj začelo, dosežkov kluba in njegovega delovanja. V prispevkih pripovedujejo, kako so se jim poti povezale v družbo, ki je skupaj organizirala odhode na tekmovanja in družabna jadranja; kako so vedno pogosteje sodelovali na regatah, kako se je začela snovati ideja o lastnem klubu in kako se je junija 2001 ustanovila Jadralna sekcija Loka Timing.

Eden od članov je bil tudi loški fotograf Tomaž Lunder, izdelal je grafično podobo tedanje sekcije, ki je še vedno prepoznavni znak kluba. Po več letih delovanja v okviru kluba časomerilcev Loka Timing se je sekcija odločila osamosvojiti in januarja 2008 postala samostojni Jadralni klub Loka Timing. V zborniku so zbrani prispevki mnogih članov kluba, ki pišejo o raznih njegovih dosežkih, o regatah, tako na slovenskih jezerih kot na Jadranskem morju, o tistih najbolj drznih akcijah kluba, ki sežejo do Sredozemlja in celo preko oceanov, o humanitarnem značaju kluba, zgodovinskih in še živčih pomorcih, ki so na tak in drugačen način povezani s Škofjo Loko in še in še. Poleg tega je v zborniku tudi bogato in zanimivo fotografsko gradivo z različnih druženj in regat.

Križnar, Vesna

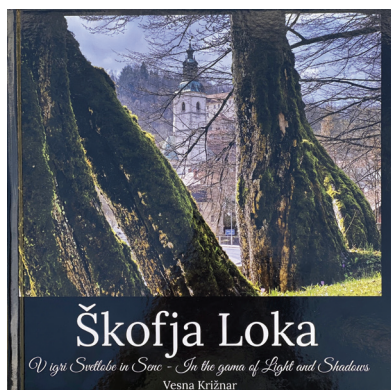
Škofja Loka : v igri svetlobe in senc = In the game of light and shadows

Škofja Loka, Arhinova, 2021, 113 str.

Knjiga je vrhunsko oblikovana fotografska monografija Škofje Loke. Fotografije, ki jih je ustvarila fotografinja in arhitektka Vesna Križnar, niso le podobe našega mesta, temveč so nosilke posebnih občutij, ponosa, spoštovanja in navdušenja nad domačim mestom; tako nad njegovimi znanimi znamenitostmi kot nad morda spregledanimi arhitekturnimi detajli.

Fotografije mogočnega gradu, slikovitih fasad hiš mestnega jedra, ozkih uličic, Kamnitega mostu, starodavne kašče, fresk in kamnitih plošč z loškimi grbi pripovedujejo o bogati zgodovini mesta. Odražajo tudi utrip mesta, ki je ob posebnih dogodkih napolnjeno z ljudmi, z njihovim veseljem, pričakovanjem, razpolože-

njem, a drugič sameva, je prazno, vendar zaradi svoje slikovitosti nikoli dolgočasno. Vanje je fotografinja uspela ujeti tudi okolico Škofje Loke. Čarobnost predalpske pokrajine s slapovi, polji sončnic, pisanimi travniki in zelenimi gozdovi, s sprva nižjimi vzpetinami in ljubkimi cerkvami, ki postopoma, preko loških vrhov preidejo v visokogorje Julijskih Alp.

V različnih letnih časih, v soncu in mraku, v igri svetlobe in senc je fotografinja Vesna Križnar ujela fotogeničnost Škofje Loke, ki jo lahko občuduje prav vsak, tako domačin, ki v njej biva in je zanj

njena lepota kar preveč samoumevna, kot tujec, ki jo bo uzrl prvikrat.

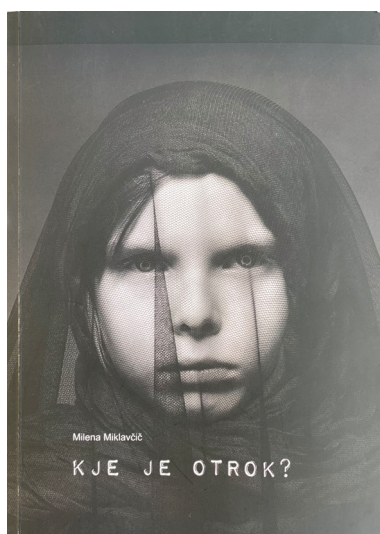
Fotografske motive povezujejo kratki zapisi Vesninega moža Tomaža Križnarja, arhitekta in ljubiteljskega raziskovalca zgodovine; z njimi je povzel ključne podatke o zgodovini Škofje Loke in zanimive srednjeveške izsledke.

Ta prelepa monografija, ki je pravi poklon Škofji Loki, se v uvodu začne s pesmijo, Vesninega sina Žana, ki jo je posvetil svoji mami, njeni strasti do fotografiranja in ljubezni do domačega mesta.

Miklavčič, Milena

Kje je otrok?

Žiri : Jutri 2052, 2021, 290 str.

Kje je otrok? je najnovejši roman, psihološka kriminalka priljubljene slovenske pisateljice in novinarki Milene Miklavčič, doma iz Žirov, ki je napisala že vrsto del za otroke in odrasle. Najbolj je med Slovenci znana kot avtorica trilogije *Ogenj, rit in kače niso za igrače*, v kateri odstira spolno prakso Slovencev nekoč in danes. Kot ljubiteljska raziskovalka preteklosti in intimnega življenja prednikov ter svetovalka pri ljubezenskih in družinskih odnosih je prisluhnila mnogim intimnim izpovedim. Posvetila se jim je z vsem spoštovanjem, saj gre za teme, ki zadevajo nekaj najbolj ranljivega, kar se lahko zgodi med dvema človekoma.

Tudi v njenem zadnjem romanu *Kje je otrok?* spoznamo vrsto različnih družinskih zgodb in likov, ki so osamljeni in nemočni, iščejo ljubezen in

spoštovanje, ljubeč in iskren odnos, najdejo pa nerazumevanje, zavrnitev, nespoštovanje ter celo nasilje.

Osrednja junakinja romana je socialna delavka Kristina, ki se nenehno sooča z ljudmi v stiski. V službi je samozavestna in vztrajna, v nekaterih primerih celo preveč, kadar hoče imeti zadnjo besedo, ne pozna milosti. Nekateri so ji za to ostali večno hvaležni, drugim se je zamerila do te mere, da bi jo lahko poslali na drugi svet. V zasebnem življenju je Kristina vse prej kot svetnica. Tudi moških v njem ne manjka, zato med ljudmi o njej kroži veliko žgečkljivih zgodb.

Nekega poletnega jutra jo najdejo zabodeno do smrti na eni od ljubljanskih ulic. Njen umor začne preiskovati policijski kriminalist Robert, njegovo življenje je vse prej kot pravljica. V zakonu je ujet z nesrečno, samopomilovanja polno ženo in prizadetim sinom. Ko odstira tančice Kristinine življenjske zgodbe in še vseh drugih, ki mu v preiskavi prekrizajo pot s svojimi nesrečnimi usodami, se med njimi izluščita dve, posebej izstopajoči. Dve izginotji, moškega, po imenu Milan, in 11-letne deklice Pie, za katerima se je za več kot desetletje izgubila vsaka sled. Sta primera povezana? Kaj je odkrila Kristina, da je bila utišana za vedno?

Milena Miklavčič se je v času, ko je zbiral gradivo za roman, spraševala, do katere mere človek zdrži zlorabo, nasilje, trpinčenje. Kje je meja, ko težav in vseh psihičnih naporov ne moremo več pomesti pod preprogo? Koliko časa lahko svoje brazgotine, ki nam jih zadajo udarci usode, skrivamo pred drugimi? Kaj nas pripelje do tega, da maske padejo?

Tako je nastal ta napeti psihološki roman, ki nas potegne v vrtinec različnih usod in nas ne spusti, dokler morilec ni razkrit.